

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบางปู
อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
Participatory Political Culture of Citizens in Bang Pu Subdistrict Municipality
Mueang Samut Prakan District, Samut Prakan Province

จารุประภา เจิ้ง¹, ธนภฤต โพธิ์เงิน²

Charupapha Zheng¹, Thanakrit Phoengurn²

นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประเทศไทย¹

รองศาสตราจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประเทศไทย²

Corresponding Author's Email: chaiwanitthailand@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู และ 2) เปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ภายใต้กรอบแนวคิดของ Gabriel Almond และ Sidney Verba รวมทั้งแนวคิดของ Lester W. Milbrath ประชากรจำนวน 119,240 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 384 คน จากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่า 1) วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียง การสนทนาเรื่องการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การติดต่อกับนักการเมือง และการชุมนุมทางการเมือง 2) การเปรียบเทียบตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ประชาชน เทศบาลตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

Abstract

This study aimed to: 1) examine the level of participatory political culture among residents in Bang Pu Subdistrict Municipality, and 2) compare participatory political culture based on personal factors. The research employed a quantitative methodology based on the concepts of Gabriel Almond and Sidney Verba, as well as the theory of Lester W. Milbrath.

The population consisted of 119,240 residents in Bang Pu Subdistrict Municipality. The sample size was 384 respondents, determined using the table of Krejcie and Morgan. The

research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The findings revealed that: 1) Overall, participatory political culture was at a high level, and all six dimensions were rated at a high level. Ranked from highest to lowest mean, these were: following political news, voting and election campaigning, discussing politics, participating in political activities, contacting politicians, and political demonstrations. 2) The comparison based on gender, age, educational level, occupation, and income showed no statistically significant differences in participatory political culture.

Keywords: Participatory political culture, Citizens, Bang Pu Subdistrict Municipality, Samut Prakan Province

บทนำ

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความสำนึกทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยมีอิทธิพลต่อสถาบันทางการเมืองและคุณภาพของระบอบประชาธิปไตยอย่างชัดเจน (อุดม พิริยสิงห์, 2529) หลายประเทศแม้จะนำรูปแบบประชาธิปไตยมาใช้ แต่ยังเป็นเพียง “ประชาธิปไตยเชิงรูปแบบ” เพราะวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนยังไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย ทำให้การสร้างความเป็นสถาบันของระบอบประชาธิปไตยทำได้ยาก (อุดม พิริยสิงห์, 2529) ในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ และระดับการมีส่วนร่วมขึ้นอยู่กับลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองของสังคมนั้น (พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2557) หากประชาชนส่วนใหญ่มีค่านิยมประชาธิปไตย เช่น ความเสมอภาค เคารพสิทธิ ยอมรับความเห็นต่าง และยึดหลักนิติธรรม ย่อมช่วยให้ประชาธิปไตยมั่นคงยั่งยืน (พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2557) อย่างไรก็ตาม สังคมไทยยังมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบอุปถัมภ์และอำนาจนิยม ส่งผลให้ประชาธิปไตยยังไม่ประสานกับวิถีชีวิตไทยอย่างแท้จริง (พรอัมรินทร์ พรหมเกิด, 2557) ต่อมา การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสื่อ ทำให้เกิดคนกลุ่มใหม่ที่ต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ขณะเดียวกันชนบทไทยก็เปลี่ยนแปลงจากการขยายตัวของเมืองและเทคโนโลยี จนเกิดแนวคิดการปกครองท้องถิ่นและการจัดการตนเองแพร่หลาย (ชำนาญ จันทร์เรือง, 2559)

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู เพื่อใช้เป็นแนวทางส่งเสริมประชาธิปไตยไทยจากระดับครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นต่อไป (ชำนาญ จันทร์เรือง, 2559)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

2. เพื่อเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 119,240 คน (เทศบาลตำบลบางปู, 2568)

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 384 คนโดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเทียบสัดส่วนของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะบุคคลของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการตามลักษณะตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีลักษณะคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง ด้านการติดต่อกับนักการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง แบบสอบถามมีลักษณะเป็นอัตราส่วนประมาณค่า (rating scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการมีส่วนร่วม โดยแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ

ระดับการมีส่วนร่วม	ค่าคะแนนเชิงบวก	ค่าคะแนนเชิงลบ
ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	5	1
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	4	2
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	3	3
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	2	4
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	1	5

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณา จะใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์แต่ละระดับ จะมีคะแนนอันตรภาคชั้น (class interval) เพื่อแปลระดับ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตในเขตเทศบาล ตำบลบางปู อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ใน การศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย เป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินผลแต่ละระดับ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและทดสอบแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถาม (Almond & Verba, 1963; Milbrath, 1965)
2. กำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และจัดทำแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งด้านภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา (Polit & Beck, 2006)
4. ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและไม่มีโอกาสถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ซึ่งอยู่ในระดับสูง (Cronbach, 1951) และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย ทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่ม ประชากร ประชาชนในเขตในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 384 ชุด และจัดเก็บรวบรวม ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของแบบสอบถาม ซึ่ง ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามคืนมา ทั้งสิ้น 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) นำเสนอผลในรูปความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล (Pallant, 2020)
 2. การวิเคราะห์ระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่ออธิบายแนวโน้มและการกระจายของคะแนนทั้งรายด้านและภาพรวม (Hair et al., 2019)
 3. การเปรียบเทียบตามเพศ ซึ่งมี 2 กลุ่ม ใช้สถิติ Independent Samples t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย กำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05 (Field, 2018)
 4. การเปรียบเทียบตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งมีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วยค่า F-test (Pallant, 2020) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffé เพื่อควบคุมความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 (Field, 2018)
- ทั้งนี้ การวิเคราะห์ทั้งหมดกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ตามมาตรฐานงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Hair et al., 2019).

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง (2) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (3) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง (4) ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง (5) ด้านการติดต่อกับนักการเมือง และ (6) ด้านการชุมนุมทางการเมือง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **1) ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการติดตามสถานการณ์การเมืองผ่านสื่อโซเชียล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของกรรมการชุมชนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร **2) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง **3) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการพูดคุยเรื่องการเมืองกับครอบครัว และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความสบายใจในการสนทนากับผู้ที่มีความคิดเห็นทางการเมืองแตกต่าง **4) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเข้าร่วมเวทีรับฟังความคิดเห็นสาธารณะของภาครัฐหรือท้องถิ่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการมีส่วนร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรที่ทำงานด้านการเมือง **5) ด้านการติดต่อกับนักการเมือง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการติดต่อหรือสื่อสารกับนักการเมืองในพื้นที่ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการใช้ช่องทางออนไลน์ในการติดต่อกับนักการเมือง **6) ด้านการชุมนุมทางการเมือง** อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการเข้าร่วมฟังการปราศรัยของนักการเมือง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการเข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ทางการเมือง

2) การเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการพบว่า 1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 5) ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียง การสนทนาเรื่องการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การติดต่อกับนักการเมือง และการชุมนุมทางการเมือง ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐสุวัชร เส็งกิ่ง ที่พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับมากเช่นกัน รายงานพบว่า ประชาชนมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก สะท้อนการรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อและเครือข่ายสังคม การใช้สิทธิเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงอยู่ในระดับมาก แสดงถึงความตระหนักในบทบาทพลเมือง การสนทนาเรื่องการเมืองและการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก บ่งชี้ถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ นอกจากนี้ การติดต่อกับนักการเมืองและการชุมนุมทางการเมืองก็อยู่ในระดับมาก สะท้อนความกล้าแสดงออกและการสื่อสารข้อเรียกร้องทางการเมือง

ผลการเปรียบเทียบตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

องค์ความรู้ใหม่

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปูมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีรูปแบบการมีส่วนร่วมเด่นในลักษณะ “ติดตามข่าวสาร-ใช้สิทธิเลือกตั้ง-สนทนาการเมือง” มากกว่าการมีส่วนร่วมเชิงเข้มข้น เช่น การชุมนุมทางการเมือง และยังพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้) มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้ศึกษาขอเสนอข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงตามสายของชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น อปท. ควรใช้กลยุทธ์สื่อสารแบบผสมผสาน โดยมีวิทยุชุมชนควบคู่สื่อดิจิทัลและโซเชียลมีเดีย เน้นการให้ความรู้และพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อแก่ประชาชน 2) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า การเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นประชาชนควรเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เลือกตั้งมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3) ด้านการสนทนาเรื่องการเมือง พบว่า ความสนใจในการสนทนากับผู้ที่มีความคิดเห็นต่างมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรส่งเสริมการพูดคุยโดยมุ่งเข้าใจมากกว่าชนะ ควบคุมอารมณ์ รับฟังอย่างตั้งใจ ใช้ถ้อยคำสุภาพ และเคารพความแตกต่างเพื่อลดความขัดแย้ง 4) ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรด้านการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรส่งเสริมให้ประชาชนติดตามข้อมูล แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สนับสนุนสิ่งที่ดี และร่วมตรวจสอบการทำงานทั้งช่วงเลือกตั้งและหลังเลือกตั้ง โดยเน้นความเปิดกว้างและข้อมูลที่ครบถ้วน 5) ด้านการติดต่อกับนักการเมือง พบว่า การใช้ช่องทางออนไลน์เพื่อติดต่อกับนักการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นควรส่งเสริมการใช้โซเชียลมีเดียในการแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม เสนอแนะนโยบาย และติดตามการทำงานแบบทันเหตุการณ์ โดยนักการเมืองควรใช้แพลตฟอร์มให้หลากหลาย 6) ด้านการชุมนุมทางการเมือง พบว่า การเข้าร่วมชุมนุมหรือแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นประชาชนควรศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน แสดงออกอย่างสันติ ปราศจากอาวุธ และไม่ใช้ความรุนแรง

ข้อเสนอในการศึกษาในครั้งต่อไป

ควรจะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ และควรจะศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารอ้างอิง

- ชำนาญ จันทรเรือง. (2559). วัฒนธรรมทางการเมืองของไทย. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพฯ ธุรกิจ.
- ณัฐสุวัชร เส็งกิ่ง. (2560). การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตกลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชนวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรอัมรินทร์ พรหมเกิด. (2557). วัฒนธรรมทางการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตชนบทอีสาน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตหมู่บ้านคำบัง และหมู่บ้านสะอาด ตำบลสะอาด อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ 31 (3) ก.ย. - ธ.ค. 57, 63-96

อุดม พิริยสิงห์. รายงานการวิจัยเรื่องการซื้อสิทธิ-ขายเสียงและผลจากการรณรงค์ต่อต้านการซื้อ สิทธิ-ขายเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2538.

Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. Princeton University Press.

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334.

Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (5th ed.). SAGE Publications.

Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (8th ed.). Cengage.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.

Milbrath, L. W. (1965). *Political participation: How and why do people get involved in politics?* Rand McNally.

Pallant, J. (2020). *SPSS survival manual: A step by step guide to data analysis using IBM SPSS* (7th ed.). McGraw-Hill Education.

Polit, D. F., & Beck, C. T. (2006). The content validity index: Are you sure you know what's being reported? Critique and recommendations. *Research in Nursing & Health*, 29(5), 489–497.